

Белорусский государственный университет

Филологический факультет

Кафедра китайской филологии

Аннотация к дипломной работе

«Особенности перевода поэзии Сюй Чжимо на белорусский язык»

Басалай Александра Сергеевна

Руководитель Жуковец Вероника Вячеславовна

2022

РЕФЕРАТ

Басалай Александра Сергеевна

Особенности перевода поэзии Сюй Чжимо на белорусский язык

Структура и объем работы: работа состоит из введения, двух глав, заключения, списка использованных источников и приложения.

Объем: 45 с., список использованных источников – 27.

Ключевые слова: СЮЙ ЧЖИМО, СОВРЕМЕННАЯ КИТАЙСКАЯ ПОЭЗИЯ, ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ ПЕРЕВОД, ТЕОРИЯ ПЕРЕВОДА, БЕЛОРУССКИЙ ЯЗЫК.

Цель дипломной работы: рассмотреть и проанализировать особенности перевода лирики Сюй Чжимо с китайского на белорусский язык на примере сборника поэзии «Лілеі тварык чароўны».

Объект исследования: корпус оригинальных и переводных поэтических текстов Сюй Чжимо.

Предмет исследования: особенности перевода китайской поэзии Сюй Чжимо на белорусский язык.

Методы исследования: культурно-исторический, компаративный методы, целостного, контекстуального и лингвостилистического анализа художественного текста.

Полученные результаты и их новизна: в процессе исследования были выявлены приоритетные особенности и виды переводческих стратегий и трансформаций при переводе художественного текста. Новизна дипломного проекта отражена через анализ белорусскоязычных переводов поэзии Сюй Чжимо на предмет адекватности/эквивалентности, типологии применяемых стратегий художественного перевода, а также рассмотрение сохранения семантической целостности лингвокультурологических и художественно-композиционных особенностей оригинала, что является важной частью становления школы китаеведения в белорусском культурном пространстве не только на уровне языковой традиции, но и на уровне литературоведческого анализа.

Актуальность работы обусловлена возрастающим интересом к современной китайской поэзии в белорусском культурном пространстве, что акцентирует внимание отечественной синологии на проблеме адекватности и достоверности поэтического художественного перевода с китайского языка на белорусский.

Рекомендации по использованию результатов: материалы и результаты исследования могут применяться при изучении особенностей перевода поэзии Сюй Чжимо на белорусский язык.

Область применения: материалы исследования могут быть использованы в практике преподавания литературоведческих дисциплин.

РЭФЕРАТ

Басалай Аляксандра Сяргеевна

Асаблівасці перакладу паэзіі Сюй Чжымо на беларускую мову

Структура і аўтаматызацыя: работа складаецца з уводзінаў, двух раздзелаў, заключэння, спіса выкарыстаных крыніц і дадатку.

Аўтаматызацыя: 45 с., спіс выкарыстаных крыніц – 27.

Ключавыя слова: СЮЙ ЧЖЫМО, СУЧАСНАЯ КІТАЙСКАЯ ПАЭЗІЯ, МАСТАЦКІ ПЕРАКЛАД, ТЭОРЫЯ ПЕРАКЛАДУ, БЕЛАРУСКАЯ МОВА.

Мэта дыпломнай работы: разгледзець і прааналізуваць асаблівасці перакладу лірыкі Сюй Чжымо з кітайскай на беларускую мову на прыкладзе зборніка паэзіі «Лілеі тварык чароўны».

Аб'ект даследавання: корпус арыгінальных і перакладных паэтычных тэкстаў Сюй Чжымо.

Прадмет даследавання: асаблівасці перакладу кітайскай паэзіі Сюй Чжымо на беларускую мову.

Метады даследавання: культурна-гістарычны, кампаратыўны метады, цэласнага, кантекстуальнага і лінгвастылістычнага аналізу мастацкага тэксту.

Атрыманыя вынікі і іх навізна: у працэсе даследавання былі выяўлены прыярытэтныя асаблівасці і віды перакладчыцкіх стратэгій і трансфармацый пры перакладзе мастацкага тэксту. Навізна дыпломнага праекта адлюстравана праз аналіз беларускамоўных перакладаў паэзіі Сюй Чжымо на прадмет адэватнасці/эквівалентнасці, тыпалогіі прымяняемых стратэгій мастацкага перакладу, а таксама разгляд захаванасці семантычнай цэласнасці лінгвакультуралагічных і мастацка-кампазіцыйных асаблівасцей арыгінала, што з'яўляецца важнай часткай станаўлення школы кітаязнаўства ў беларускай культурнай прасторы не толькі на ўзоруні моўнай традыцыі, але і на ўзоруні літаратуразнаўчага аналізу.

Актуальнасць работы абумоўлена большай цікавасцю да сучаснай кітайскай паэзіі ў беларускай культурнай прасторы, што акцэнтуе ўвагу айчыннай сінаналогіі на праблеме адэватнасці і дакладнасці паэтычнага мастацкага перакладу з кітайскай мовы на беларускую.

Рэкамендацыі па выкарыстанні вынікаў: матэрыялы і вынікі даследавання могуць прымяняцца пры вывучэнні асаблівасцей перакладу паэзіі Сюй Чжымо на беларускую мову.

Галіна прыменення: матэрыялы даследавання могуць быць выкарыстаны ў практыцы выкладання літаратуразнаўчых дысцыплін.

ABSTRACT

Basalai Alexandra

Features of the translation of Xu Zhimo's poetry into Belarusian language

Structure and scope of the work: the work consists of an introduction, 2 chapters, a conclusion, a list of used sources and an application.

Scope: 45 p., the list of used sources – 27.

Key words: XU ZHIMO, MODERN CHINESE POETRY, LITERARY TRANSLATION, THEORY OF TRANSLATION, BELARUSIAN LANGUAGE.

The purpose of the research is to reveal and analyze the features of the translation of Xu Zhimo's lyrics from Chinese into Belarusian on the example of the collection of poetry «Lilei tvaryk charouny».

The object of the research is the corpus of original and translated poetic texts by Xu Zhimo.

The subject of the research: features of the translation of Chinese poetry by Xu Zhimo into the Belarusian language.

The methods of the research: cultural-historical, comparative methods, holistic, contextual and linguo-stylistic analysis of a literary text.

Obtained results and their novelty: in the process of research, priority features and types of translation strategies and transformations were identified in the translation of a literary text. The novelty of the graduation project is reflected through the analysis of the Belarusian-language translations of Xu Zhimo's poetry for adequacy/equivalence, the typology of the applied literary translation strategies, as well as the consideration of the preservation of the semantic integrity of the linguo-cultural and artistic-compositional features of the original, which is an important part of the formation of the school of Sinology in the Belarusian cultural space not only at the level of linguistic tradition, but also at the level of literary analysis.

The relevance of the work is due to the growing interest in modern Chinese poetry in the Belarusian cultural space, which focuses the attention of Russian Sinology on the problem of the adequacy and reliability of poetic literary translation from Chinese into Belarusian.

Recommendations for using the results: the materials and results of the work can be used in studying the features of the translation of Xu Zhimo's poetry into Belarusian language.

Area of possible practical application: research materials can be used in the practice of teaching literary disciplines.